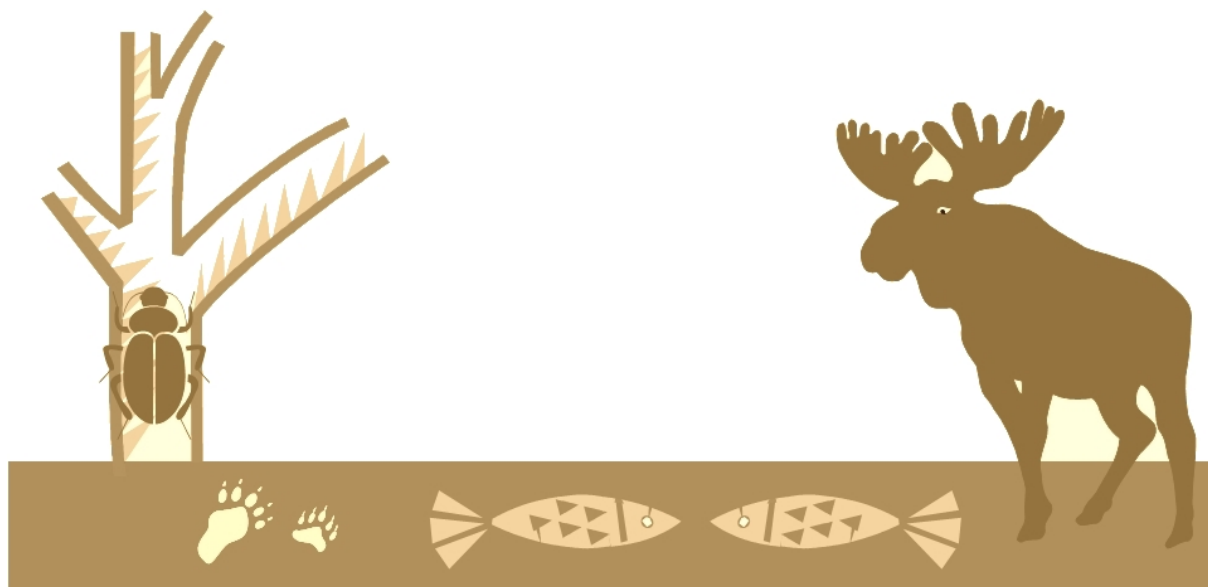

Övervakning av vårrastande gäss, svanar och tranor i Västerbottens kustland 2013

Adriaan "Adjan" de Jong

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö

Rapport 53

Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Wildlife, Fish, and Environmental Studies

Umeå 2014

Denna serie rapporter utges av Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö vid Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå med början 2011.

This series of Reports is published by the Department of Wildlife, Fish, and Environmental Studies, Swedish University of Agricultural Sciences, Umeå, starting in 2011.

E-post till ansvarig författare adriaan.de.jong@slu.se
E-mail to responsible author

Nyckelord Gås, Sångsvan, Trana, Flyttning, Rastlokal
Key words

Ansvarig utgivare Hans Lundqvist
Legally responsible

Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö
Sveriges lantbruksuniversitet
901 83 Umeå

Adress *Department of Wildlife, Fish, and Environmental*
Address *Studies*
 Swedish University of Agricultural Sciences
 SE-901 83 Umeå
 Sweden

Övervakning av vårrastande svanar, gäss och tranor i Västerbottens kustland

**Adriaan "Adjan" de Jong
Inst f Vilt, fisk och miljö
Sveriges Lantbruksuniversitet
901 83 Umeå**

**Rapport till Länsstyrelsen Västerbotten
2013-11-01**

Bild på framsidan
Sädgässen rastade endast kortvarigt längs Västerbottenskusten våren 2013.
Foto: Kjell Sjöberg

Inledning och metodik

Sedan 2005¹ organiserar institutionen för Vilt, fisk och miljö² (tidigare Skoglig zoologi) vid SLU i Umeå varannandagsräkningar av vårrastande svanar, gäss och tranor i Umedeltat och av rastlokaler kring Brånsjön, Skellefteå och Luleå. I 2012 bestämde Trafikverket region Nord och länsstyrelserna i Norr- och Västerbotten att ta gemensamt ansvar för ett långsiktigt övervakningsprogram som byggde på just varannandagsräkningar, fast med något utökad arealtäckning ("Övervakning av vårrastande gäss, svanar och tranor i Norrbottens och Västerbottens kustland"). Från och med 2013 valde Länsstyrelsen Västerbotten att räkningarna istället skulle ske vid tre tillfällen under vårrastperioden med sikte på att registrera de högsta dagssummorna för främst sångsvan, sädgås och trana inom samma undersökningsområden som 2012 (Umedeltat, Brånsjön och Skellefteå). Dessa datum valdes med hänsyn till rådande omständigheter och i samråd mellan Adriaan de Jong och inventerarna. Härmed presenteras resultaten från räkningarna enligt denna plan.

De arter som omfattas av räkningarna är sångsvan (*Cygnus cygnus*), sädgås (*Anser fabalis*), grågås (*Anser anser*), kanadagås (*Branta canadensis*) och trana (*Grus grus*). Inom varje undersökningsområde räknas fåglarna inom en mängd delområden medan de söker föda eller vilar på jordbruksmark under dagtid. Under 2013 räknades undersökningsområdena Umedeltat och Brånsjön av Kjell Sjöberg medan undersökningsområde Skellefteå räknades av Mattias Laisfeldt. Inventerarna noterade sina observationer på förtryckta protokoll. Materialet datalades av Adriaan de Jong och inventerarna kontrolläste utskriften av datafilen mot sina protokoll. Rättningarna infördes av Adriaan de Jong. För kartor och övrig metodbeskrivning se:

de Jong, A. 2013. Övervakning av vårrastande gäss, svanar och tranor i Norrbottens och Västerbottens kustland. Rapport till Trafikverket Region Nord, samt länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten. Inst. för Vilt, fisk och miljö, SLU, Umeå. 2013-01-21.

¹ Data från åren 2002-2004, samt från slutet av 1970- och början av 1980-talet finns också men metodiken och yttäckningen skiljer sig. Vissa jämförelser (t.ex. angående fenologi) är dock möjliga.

² Under de första åren skedde arbetet i samarbete med Lunds universitet (Leif Nilsson).

Resultat

Umedeltat

De vårrastande fåglarna i Umedeltat räknades på 18, 20 och 22 april. Resultaten framgår av Tabell 1.

Tabell 1. Resultat från tre räkningar av vårrastande fåglar inom delområdet Umedeltat våren 2013.

Datum	Sångsvan	Sädgås	Grågås	Kanadagås	Trana
2013-04-18	762	44	136	612	62
2013-04-20	1215	87	195	481	80
2013-04-22	965	1090	579	370	170

Brånsjön

De vårrastande fåglarna kring Brånsjön räknades på 21 och 22 april samt på 1 maj. Resultaten framgår av Tabell 2.

Tabell 2. Resultat från tre räkningar av vårrastande fåglar inom delområdet Brånsjön våren 2013.

Datum	Sångsvan	Sädgås	Grågås	Kanadagås	Trana
2013-04-21	146	272	86	37	64
2013-04-29	33	984	94	18	130
2013-05-01	18	694	144	4	249

Skellefteå

De vårrastande fåglarna kring Skellefteå räknades på 22, 24 och 28 april. Resultaten framgår av Tabell 3.

Tabell 3. Resultat från tre räkningar av vårrastande fåglar inom delområdet Skellefteå våren 2013.

Datum	Sångsvan	Sädgås	Grågås	Kanadagås	Trana
2013-04-22	178	241	267	17	248
2013-04-24	183	276	212	12	281
2013-04-28	44	440	180	5	157